

Din lumea Cântării Cântărilor

Constat că la lansarea cărților lui Sandu Frunză ne reîntâlnim la fel ca muschetarii lui Dumas nu după douăzeci, ci după treizeci de ani. Numai că la fel ca în cazul muschetarilor suntem numai o parte din cei care am fost împreună pe vremuri. Iar când încerc să vorbesc despre poeziedificultatea mea este la fel de mare ca atunci. Cu Sandu Frunză, în ultima vreme ne-am stimulat reciproc, eu reamintindu-i că scria poezie, ca în tinerețe, el, observând acutul meu interes pentru metaforă, îndemnându-mă să scriu eu poezie.

Din păcate, cu tot interesul intens pentru metaforă, nu am progresat în capacitățile mele de a susține un discurs poetic. Nu am progresat nici măcar în capacitățile mele de a vorbi bine despre poezie în termenii unui discurs poetic. Ca să pot vorbi despre poezia lui voi recurge, așa cum îmi este la îndemână, la orientarea pe care mi-o oferă recenta lui carte teoretică *Căutarea autenticității* când era digitală. Acolo el spune (la pagina 36): „poezia nu este doar o creație cu caracter autoreferențial, în care ochiul poetului stă înțors înlăuntrul, înspre dinamica propriului discurs, ea este comunicare. Ea asigură structura fundamentală a relaționării, și în acest fel se relevă ca fiind indispensabilă oricărei viziuni asupra lumii, a vieții și modului în care omul își construiește mecanismele autenticității prin permanenta asumare a acestora”.

De la această asumare teoretică cred că vine practica poetică a lui Sandu Frunză! Ea este, așa cum tot acolo o spune, o practică simbolică a căutării autenticității existențiale. Iar locul predilect în care este căutată această autenticitate existențială este acela al iubirii: „Deși societatea construită pe comunicare pare să fie construită în jurul unui alt tip de valori, iubirea ca valoare fundamentală se dovedește a fi, în forme variate ale practicării ei, o prezență mai fascinantă și plină de magie ca oricând” (p. 92) De aceea iubirea „nu trebuie apărută, ea trebuie pur și simplu celebrată”! (p. 105)

E ceea ce face cu prisosință cartea lui Sandu Frunză, *Iubirea ca un vis infinit dăruit unei*

clipe. Formula poetică a titlului ne arată de la început valoarea pe care Sandu Frunză o acordă iubirii. Hegel numea destinul imanența infinitului în finit. Se vede din comparația ce face titlul volumului că pentru Sandu Frunză iubirea este destinală. Cum pe lângă această privire, teoretică oarecum, asupra poeziei lui Sandu Frunză celălalt ochi al meu a fost cel al metaforei voi proceda clasic, invocând versuri care mi-au plăcut, unele dintre multe care sunt notabile:

„Pășind în cealaltă jumătate de cer / în catedrala fără de cler și fără de straie aurite, / fără mătănnii și chipuri

tențială. Dintr-un dublu motiv: mai întâi pentru că relația omului cu ființa nu poate fi decât una poetică și pentru că, poetică fiind, iubirea conține, esențializată încă mai mult, relația cu ființa. Acest volum de poezie, ca și cel care a urmat *Dulcea mea toamnă*, îmi îngăduie să spun că axa existențială a ființei lui Sandu Frunză e una poetică. Și asta nu atât pentru că el ar fi ales poezia, ci pentru că poezia l-a ales pe el.

Aparent foarte transparent, Sandu Frunză este puțin înțeles și de prieteni și de neprieteni. De cei din jur, el este perceput în calitățile rolurilor lui cotidiene de cercetător, de profesor,

de comentator pe net, de publicist. Dar ca să poți fi poet în cuprinsul experienței tale cotidiene, trebuie să îndrăznești să fii poet, să-ți asumi poeticitatea existenței tale, să-ți asumi poezia ca realitate. Să fii poet este o atitudine exclusivă și exclusivistă: nu pot fi poet și în același timp altceva. Așa este cu Sandu Frunză: el este, de fapt, poet în cursurile și cercetările pe care le face, e poet în consilierea filozofică și în publicistica pe care o face, e poet în relația lui religioasă cu absolutul! Pentru noi, Sandu Frunză este un om liniștit, dar nici această liniște nu este una pur filozofică, cum ar fi putut părea să fie, ci este poetică! În profunzime, relația lui cu absolutul este mai degrabă poetică, decât religioasă sau filozofică. Sandu Frunză acceptă viața cu deferență poetică, nu religioasă! Mai este de precizat ceva: poate că ceea ce pare să fie opțiunea lui poetică aduce mai degrabă cu stilul Cântării Cântărilor. Vreau să spun că opțiunea lui poetică poate părea inactuală în contextul generațional al modelor poeziei. Dar cred că în lumea omului există câteva formule poetice fixe, care, din când în când, sunt actualizate în cuprinsul istoriei. Poate că poeticitatea ființei lui este una din registrul Cântării Cântărilor dar dacă pare inactuală e problema vremurilor nu a poetului.

smerite întoarse spre noi / Cobor din scena judecății de apoi și mă inseninez” (În Catedrală) p. 37.

„Pe cărarea îngustă veneai în spatele meu, / Ca penele desfășurate ale unui păun indian / în dans ritualic din mine te nașteai” (Cântecul Cucului) p. 39.

„În păcat neîmpăcat / Sufletul înmiresmat / În lumină îmbrăcat / Te-a căutat nu te-a aflat” (Căutare în lumină) p. 50.

„Într-o zi mă voi muta în visul tău / Cu toată poezia, cu toată cântarea / ca un vânt ce se bucură umblându-ți prin plete” (Îmbrățișare) p. 72

De aici percepția mea ricoșează din nou, spre un alt nivel al interpretării, pentru că eu cred că volumul de versuri al lui Sandu Frunză îmi îngăduie, urmând propria lui valorizare teoretică a poeziei, să-i definesc formula exis-